

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉGNRŰK
KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szeredán II. Juniusban. 1788.

Mi az Hir Európában ?

Mindenek ezt kérdik a' Magyar Kurirtól —
 A' Nagy Kérdés — de nagyok a' Hírek-is, és
 oly számosak, hogy a' leg-élefebb szemű Politika-
 k-is gyakran az ezernyi ezer különböző hírek'
 ingerén a' hiszem, nem hiszem, vagy leg-alább
 telkedem hajóján evezném, sz el-kezdett dolgoznak
 menetekre bámuló figyelmességgel és fel-füg-
 gszett i lélettel várakozni kéntelenítettnek. En most
 kezem a' Török-fő-tzimerű Kávé-házból, hól a'
 nyugel-orfszági Sidók, az Orosz Birodalombéli Ke-
 Z z

reskedők, a' Török Biródomat fenekig esmérő Má-
cedoniai Görög Kalmárok, edgy Konstantinápoly-
ból Kereskedőnek (selező-seprüt sem láttam még ak-
korát, mint ennek a' bajszfza) M*-nak Praesidioma
alatt, a' mostani háboruról, Diétát tartván — a'
Lengyel-oroszági Sidók — az itt elevenedni kezdett
öszve-szövetkezésnek szikrájáról egy belső tüzet
bírdetnek vala, olly hozzá tétellel, hogy ezeknek
bolájók a' szomszéd Pruszszusnak kezében lévén,
80-ezer fegyveres Pruszszusok fognák azt a' szö-
vetkezett zeneborának szájába alkalmaztatni. —
Az Orosz országi Kereskedők azt mondák, hogy
ők szemeikkel látták volna azon Török Várok' os-
tromlására készült Orosz-hajókat, mellyekhez hason-
lókat még soha sem láttanak: Ezeknek külső oldalok
egy ölnyi vastagságu fa lévén, belső oldalak,
mely fél-ölnyi vastagságu fa, ollyan gyapottal és
gyapjuval elegyített materiával van a' 2 oldal kö-
zött meg-töltve, mellyet az ágyu gollyóbis-is által
nem járhat, lévén ezen ostromló-hajók-közzül min-
deniknek oldala más-fél ölnyi vastagságu, és minde-
niken 13 ágyuk ollyanok vagynak, mellyekbe 30
és 40 fontos gollyóbisok mennek, és a' többi ap-
próbbak. Az ezeken lévő népnek mindeniknek edgy
egy hószfu rúdra szegezett lántsa hegyü horogjok
és edgy egy lajtorjájok vagyon; mellyekkel kétszög
kívül az ostromlott Török Várnak meg-bágására és
a' Vár-fokán lévő Jantsároknak vagy keresztül szu-
ráfokra, vagy gallérjoknál fogva való le-rántásokra
szolgálhatnak. Ama Márs híres Unokájáról Román-
zovról azt beszélik ezen Kereskedők, hogy az
Orosz Táborból 120-ezer népet ollyat vállogatott-ki,
edgy hadi-remek munkáinak el-jádjására, kik már
mind

mind Török ütközetben vóltanak, és 40 ezrendös emberen alól edgy finsz közöttök, azonban 60-tól fogva 70-nig igen sokan találkoznak ezek között. Illyen meg-ért Vitézekből áll a' Feldm. Románzov mostani Tábora. Midőn ezen sok Országi Kereskedők' dohányozva tractáló Diétájában illyentén és több ezekhez hasonló hírek forognának fenn, belé szól egy Német 's azt mondja félelmes fohajtások között: Jajj Uraim! ezek mind meg-lehetnek; de a' szomszédunkban van a' Torok Nagy Vezér 180-ezered magával; kikről azt mondják: mint a' Sárkányok olyan gonosz katonák. Erre a' fenn említett almás-szürke bajszszú M*ka el-nevetvén magát, azt mondá: En Konstantzinápolyban születtem, ott neveltetem-fel, és az én kereskedésem sok Országokat velem öszve-járatott. En a' Töröknek ellenséges Táborát nem csak egyszer jártam-fel, Pesten létemben a' F. Tsászári nyári sátorozó Sergeket és azoknak próba tüzeket-is szemléltem: tudom a' kető között a' különbséget; de ha 40-ezer Magyar és Horvát Tsászári katona jó móddal szoríthatja-meg a' Nagy Vezér egész Táborát, a' Szultán idegenektől veszen hirt az ütközetről, egy sem megy vissza belőlök; mert ezen Táborban minden öreg valóságos Jantsár vagy Spáhi mellett 10 vagyon olyan, kit az eljövételkor gyűjtettenek-fel, és a' kik csak fegyvert tolni-is alkalmatlanok. Azt gondollyátok, hogy a' Nagy Vezér; Lásci, Laudon, vagy Hadik? — meg-talattartok — hiszem ez most bútt-ki a' Diványból, hogy el-indult, és minden hadi-tudománya csak abban a' 3 tzipra Sátorában áll, mellyet eljövetele előtt Konstantzinápolynak 3 szegeleteire kitett vala a' népnek nézésére, és a' mellyek 3 mil-

liom Piásterekben kerültenek : maga-is jól tudja a Nagy Vezér, hogy néki ezen háboruba belé török a' kése, és ugyan ebből való féltében tselekedte a' Divány, hogy azoknak az ő Birodalmában lévő Keresztényeknek, kik fegyvert fognak mellette és hadakoznak, örökös szabadságot és familliáról familiára való Nemefséget ígért; azért öltezteti most az ilyeneket olyan hadi-köntösbe, mint a' milyent a' Mahumed fiai viselnek, hogy jobb kedvek és nagyobb bizodalmok legyen — de jól tudják az ő Keresztény Jóbbágyi a' Török módit — a' mit a' Szultán és a' Divány a' Keresztényeknek a' hidnak innetső végén ígért, már a' tulsó végén semmit sem tud felőlle — nem hisznek már néki a' Keresztények; azért várják ohajtva a' II-dik *Joséf* öltalma alá való jutásokat; azért fogtanak magok-is fegyvert a' Török ellen. s. t. E' mind jól van Uram! adja Isten a' jót (felel a' Német) de már ezen rozskatona Törökök 2-szer vóltanak Béts alatt, mi pedig soha sem Konstantzinápoly alatt. Az időre és a' körülállásokra kelletik vigyáznunk, mond a' Kereskedő, mint olyanokra, a' mellyek minden dolgoknak meg-határozóji. — Nem vólt akkor a' mi Táborunknak *Joséfje* — a' mezőn lévő Táborot Bétsből Comendérozták; nem vólt olly erő, hatalom, kenyér, pénz, fegyver, mint most. Az *Eugenius* Húfzárjai a' köppenyezen gyurták-meg a' ki-olított lisztet Só-nélkül 's úgy sütötte nek pogátsát — a' Német gyalogság botoskott kötött a' szükség miatt s. t.; de most a' *Joséf* Táborát azt sem tudja mi a' szükség. — Midőn ezen Kereskedőknek beszédjüket szinte a' óráig halgatnok, haza jövének és

A' Német Levelekből ezeket Olvasok:

Károlyvárról Horvát-országból Májusnak 15-dikén írják: hogy a' *Ziróka Rékánál* fekvő táborból, a' *Szluiner* Seregnek Oberflájdinántja *Báró Bajalits*, minek-utánna Károlyvárról gyűjtogató szerzősámokot vett volna magához, 500 legénnyel estve a' *Plina* folyó vizén által-menyén a' Török földére, *Kis-Kladits* nevű várost, (melly 6 más Török Városok között fekszik) szándékozott felégetni. Erre nézve *Nagy-Kladits*, *Botzrizd*, *Thodorov*, *Peelin*, és *Zattin* nevű Városok között az erdőken éjtszakán észre-vétel-nélkül keresztül ment; de a' járatlan utak miatt olyan későn érkezett-meg, hogy míg a' Városnak gyújtásához kezdetek volna, virradni kezdett: már lehetetlen vala a' fel-tett szándékot véghez vinni, hanem *Báró Bajalits* az erdőben tsendesen veszteg maradott 7-órá-orig, míg a' Városnak szarvas-marha tsordáját leelőre ki-hajtották. Ekkor az erdőből ki-rohanván, a' tsordát körül vették és kezdték hajtani; de a' fásztoroknál fegyver lévén lövöldözni kezdték, melly lármára meg-indultak a' Várból-is az ágyu ollyóbisok, sőt mindenik Városbéliek ugy fel-lárázodtak, hogy hirtelenséggel a' tsorda hajtókat a' törökök utól érték, és a' heves tsatában a' marhákat ugy el-szélesztették, hogy 92 darab marhá-ál és 12 Török főnél többet a' *Szluiner* katonák nem hozhattak: magok közül csak 5 esett-el, és y a' Törökséget vissza-vertvén, ezen prédával özödelmefen vissza-jöttek. A' Vezér *Hertzeg iktenstáin* az egész prédát a' katonáknak engedte, Tiszteket pedig nagyon meg-dítsérte: név-szerént *erfeits* és *Zattur*, Kapitányok, és fő Hadnagy

Zankovits itt magokat különösen jól vívelték. —
Moldovából egy Ts. és K. katona Tiszt ezt írja
Lembergbe Májusnak 13. n. „ Imhol a' Sátorom e-
lőtt irok az ágyon Korzim Vára alatt, a' mellynek
mindég a' szeme kozzé nézhetek, a' mi elöl-járó
katonáink, a' kik egynéhány 100-an vagynak, a' kö-
falhoz nem mezfize szállottak-meg. A' Seregnek
egy nagy része bombikkal és Mosárokkal fog utia-
nunk jönni, és mihelyt a' Basának adott gondolko-
dásra való idő el-telik, az ostromlás-is mingyár el-
kezdődik. Az oda-való Pattantyufok igen roszszak,
mert vagy igen fáradt a' gollyóbis, vagy felettünk
suvölt-el. A' Basának 32 órát engedtek, hogy az
után vagy adja-fel magát, vagy ha nem tettzik az
ágya-gollyóbitsal való lap-tázást próbálja-meg. Ez
a' Tiszt ugyan itten azt jövendoli, hogy a' Basa
az utolsót választja; a' melyt bé is tölt, minthogy
16 dikán a' mint tudjuk az ostromlás el-kezdődött,
de hogy az-óta jobbra vagy balra vált-é a' Korzi-
mi tántz, még eddig felölle kevés hallatik. Elég
az hozzá, hogy az oda való Basát egy meg-engez-
telhetetlen ellenségének állitják a' Spiónok Köbörz,
Hertzegnek, és mindég azzal fenyegetőzik, hogy a'
maga bofszítú állását a' Hertzeg Ur eránt, vér pa-
takból itatja s úgy fogja meg-elégíteni — hadd
azzék — a' fogolj. Törökök-is az oda-való Basa
gyozedelmét úgy várják, mint a' szabadító angyalt;
azonban a' miénknek gyozedelmi reménység buzós
szivekben. — Egy helységben valahol a' Tóth-or-
szági határ-szélen 4. Kompánia öreg beteges kato-
nák feküdtek őrizeten, hát egyszer hire kerekedik,
hogy 3000 Török oda úrban vagyon. Micsudtak egye-
bet csinálni, hanem hogy ök-is meg-mutassák, hogy
ben-

bennek a' vitézi vér, ha mingyárt nem jó! vér-is az ereken, azt végezek, hogy a' Májor a' Komendánfok pórt vegyen nekik, a' ki egy szivet ható be-fzédet tartván hozzájuk, mindeniknek 40 töltést ad. Ki álnak az öreg erőtelenek, vagy-is ő bennük a' szédelő, görbe, vért köpő betegségek és a' fél halál, 's egy három óráig tartott eleven hartzban 4-szer verék vízfza a' Törököt, végre pedig meg-is szalasztották. Ő Felsége ezt meg-halván, igen meg-illetődött ezeknek az őzibe tsavarodott Vitézeknek erős magok vifeleteken, és holtok napjáig mindeniknek all-Tifzri Söldöt adott, — és éppen talán az ilyen *Márs* oskoláiban hajokat el-húllatott meg-élemedett Legények' példája vitte arra ő Felségét, hogy egy olyan katona rendet állittson-fel, a' melynek a' tzimere egy olyan ezüst pénz légyen, a' melyen az ő Felsége tulajdon képe lészzen, és tsak azoknak a' magokat derekafson vifelt Köz-katonának adják, a' kik még tsak a' Káplár páltzás uraságról sem tudnak gondolkozni; ezt a' képet egy két pántlikán fogja a' reá érdemes a' mejjén vifelni. — Pünkösöd első és második napján valami 38-ezer ágyu-lövésnél többet löttek a' Törökök a' Pántsovánál épült új töltésre, de kevés haszonnal, mert 100 lépéssel vagy elébb vagy hátrább esett-le a' gollyóbis, és tsak egy embert találta-meg, a' kit ketté-is szakasztott; ugy azon a' napon a' mi szabad katonáink, több mint 200 igás-lovakat, ugyanannyi Bivaljt, és valami 3-ezer juhokat a' Törököktől el-vettek, és Pántsovába bé-vitték; sőt ekkor amaz esmeretes szabad Vezér Kotsa előre azt mer-e izenni, hogy még nagyobb prédának készittsenek helyét. Ebből látni való hogy a' háborukban az

Innepeket csak fog-hegyen szokás meg-ülni. —
Egynéhány ezer Török Lovas a' Nagy Vezér ser-
géből már Belgrádhoz el-érkezett, de még a' többi
Sereg nem érkezhetik olyan hamar, minthogy még
jó rendbe fints, azonban a' Nagy Vezérnek-is el-
tsapatták a' Politikusok a' hasát, 's már most beteg
a' táboránál.

Az Aprilisnek 8. dikán költ Konstantzinápolyi
Levelek kevélyek és ditsekedéssel tellyefek. Di-
tserik a' *Bosniai* Törököket, kik Mártz. 10. dikén
2000 pár Keresztény fűleket küldtettenek vala-bé
a' Diványnak Dabitzsa környékéről, mellyeket Kon-
stantzinápolyban nagy öröm és ágyu-szök között
vévén a' Népnek nézésére ki tettek vala. — A'
mi hadi Tisztjeink jobban tudhattyák, mint mi,
hány lehetet ezek között Török-ful. — Különös
hadi ösztönnye ez a' Töröknek, mely-szerént 1.
köz-embernek fejétől 1. aranyat; Tisztnek fejétől
2-tőt és Stab-tisztnek fejétől 10. aranyat ad a'
maga katonáinak. E' tölle rész-szerént azért ren-
deltetett, hogy ez által a' maga Népet a' vak vis-
dalra fel-indítsa, rész-szerént pedig, hogy ezeknek
Konstantzinápolyban való mutogatása a' Népet a'
pártütéstől, melytől itt a' Tsászfár szüntelen való
félelemben vagyon, zabolán tartsa; és jó kedvet
tsináljon nékik; sőt nem annyira a' hadakozásra
való ösztönért tselekefzi ezt; mert azért minden Török
100 szüz Feleséget és Mahumeddel való ven-
dégeshedést reményl azon-kivül-is a' más Világon;
(hól a' hasnak hire fints) hanem azért; mert már
meg-történt, hogy a' tsatának el-vefztésével a' Kon-
stantzinápolyi vad-nép a' Szultánra ütven életét-is
el-vefztette; és Mahumednek-is kevés Credituma
len-

lenne, ha a' Keresztény fülek ide nem vitetnének. A' Szultán és a' Divány jól tudják azt, hogy biz' a' Keresztény-fülek és orrok nem örömöst engedik magokat 2 ezerenként a' tarifznyába pakoltatni; de hogy a' Népet a' vad vélekedés és indulat zaboláján tarthassák, minden Basának, nevezetesen a' széleken, olyan titkos rendelések vagyon a' Szultántól, hogy a' Keresztény orrok és fülek közé Török orrokat és füleket-is annyit elegyítsenek, edgy kis jó móddal, a' mennyit csak lehet, hogy az orral és füllel tölt 'Sákoknak tellyes vóltak a' népnek annál több tüzet és örömet adjon; mert mivel a' Törökök-is az orrokon és füleken csak ugy vagynak környül-metélve, mind a' Keresztények, ki esmeri a' keferü gombát a' keferü gombától megkülömböztetni. A' Basáknak és fő-igazgatóknak azért külöös embereik vagynak, kik slattomban minden-féle orrat őszve-gyűjtenek, és ezek olyan forma hivatalú emberek nállók, mint nállunk a' nagy Városokban a' Kutya-ütök, és ezek a' magok betegjeiknek-is alig várhatják halálokat, már vágják az orrokat és füleket, és minden keresztelés nélkül Keresztény ful-hellyet teszik a' tarifznyába. Néznek, a' fulnek szépségire-is; mert a' mellyek fejérek, azok mind nagy Tisztek' füle képiben paszéroznak; a' nagy, vagy kitsiny orra nem vigyáznak; mert azt tudják, hogy valamint Mátyás Királynak, ugy Mátyás kovátsnak-is szabad viselni. Ezen orr szüret éppen most vagyon Belgrád és Bosnia körül, és ha a' háboru után meg-hólt Törököknek Sirjaikat fel-ásnok, orrot és fület egynél sem találánánk. — Minthogy ezen Orr és ful gyűjtök minden füllel Konstantzinápolyba nem szaladhatnak; e-

zeknek azon Tartomány' anya Városában Depositoriumok vagyon, és ha sokra gyul, ugy kuldik Konstantinápolyba. Ezen ful 's orr metelőeknek ilyenkor olyan hatalmok vagyon, hogy a' sebes katonák' Ispotályában már ki-fent késsel állanak a' haldokló felett, ki szemeivel látja, hogy alig megyen a' lélek-ki belőlle; már az orra és fule még melagibe el-metfzetik. Az ilyen orr és ful metfzők sokszor ketten 3 mon-is öfzve-találkoznak az Ispotályban és a' vonaglónak az orrát ugy kotvave tyelik. — Midőn a' Török Nagy Vezér a' Táborozásra el-udult, a' Frantzia Követ Gróf Chojakis jelen vólt, és a' Nagy Vezértől így szóltatott: kedves atyám fia! melly edgy Török első Miniftertől leg-nagyobb tisztelet szokott lenni. El-tsudákozott a' Frantzia Követ ezen Tábornak szépségén, ből 60 ezer ifjak olyanok találtathak, kik Európában akármelly Gárdába vagy Gránátéros Serebbe bé-illenének; de mint gyakorlatlanak többgine a' fegyverkezésben. Az egész fegyvert fogott Törökséget, a' Tatárokon kívül, 400 ezerte verik, és most megint uj katona-szedés vagyon a' Török Birodalmokban.

A' Zemlini tudósítások ezek: A' múlt hónapnak 25-dikére viradolog éjjeli 12 órakor tűz támadta Zemlinben, mely minek-előtte ki-óltattathatott volna 10. házakot füsté és hammúvá teve. A' F. Császár és a' fő Hertzeg magok is leg-ottan jelen valának ezen tűznél, és a' magok jelenlétekkel nagy segítségül valának az óltásban. Ezek között a' meg-gyúltott házak között egyben egynéhány hordó puska-por-is vala; de a' mellyet a' Gránátérosok szerentséfen ki-hozának előbb, hogy sem meg-gyúl-

ha-

hatott volna, mellyért ő Felségétől bőven megajándékoztatának. Ezen tűz 3 egész óráig tartott; melly idő alatt Belgrádból 2 ágyu-lövészek hallottottanak; de semmi egyéb mozgás itten nem tapasztaltatott. 26-dikától fogva 28-dikig gyakran ágyuztának a' Belgrádiak hól Zemlinre, hól az őrizeten lévőkre, hól a' Sántzra; de majd minden veszedelem nélkül. — Az innen vett bizonyos tudósítáfok-szerént a' Belgrádban lévő Keresztényeknek sorfok keserves szempillantáfok közé szorítottatott; mellyre ez alább irt történet adott alkalmatosságot: Már régtől fogva sútojják a' Törökök, hogy a' Belgrádi Keresztények közzül bizonyoson kellétik egy Kémnek lenni, ki a' Gyauroknak (igy hívják a' Törökök a' Keresztényeket, melly annyit téfzen Eretnak) minden titkot bé-sűg; minthogy minden titkainkot jól-tudják; azért kemény vallatáshoz kezdének; s leg-előbb-is egynéhány Mészárosokat vonának rámatá; kikről tapasztalták vala, hogy már egynéhány napoktól fogva jelen nem valának. Ezek azt felelték, hogy nékik a' magok tsordájokat ottan ottan meg-kellétnek ezen veszedelmes időben tekiuteni; azért ekkor el-borsáttatának. Midőn egynéhány napok múlva megint némely Keresztény Mészárosoknak jelen nem létek tapasztaltatnék, némely Törökök a' Tsordához menének, hól csak a' Páfztort találván, ezt fogva bé-hozák Belgrádba és Török (*inquisitio*) vallatás alá veték. E' szegény egy előbbizőre semmit sem akar vala vallani a' Mészárosokról; de midőn látná, hogy elevenen való fel-nyársoláfsal fenyegetik, ha meg-nem vallaná a' dolgot, ha meg-vallaná pedig jutalmat adnának; meg-valja, hogy a' Mészárosok Frájpártisták' volnának; kik gyakran Leveleket viz-

nek

nek *Boliefzébe*. A' Törököknek nem vala szükségek több *inquisitiora*, hanem a' Nép leg-ottan fel-támodván, minden Keresztényeket minden személy válogatás nélkül öszve akarnak vala aprítani. A' Bafsa ezt meg-nem engedte, hanem minden Keresztényeket fogságba vitetett; de csak ugyan a' vad Törökségnek első fel-lázadása fokoknak életet vesztette. Azt veri utánna ezen tudósításnak az író, hogy ha valami változtatás volna-is ezen történetben, csak ugyan az tsalhatatlan, hogy minden Belgrádi nevezetesebb Keresztények a' magok Paspökökkel edgyütt kemény fogságban vagynak.

A' *Bánátusi Levelek által* így tudósítatunk; Azon a' 10-ezer fegyveres Törökön kívül; kik a' Nagy Vezér Táborából egy Bafsának vezérsége alatt Belgrádba meg-érkeztenek, jött meg a' m. h. 28-dikán 5000 Törökség ugyan ezen Táborból, kik rész-szerént *Uj-Orsovába*, rész-szerént *Klaudovába* és *Csernetzbe* szállottanak-bé. Midőn ezt Generál-májor B. *Papilla Ur Suppanekben* meg-hallotta volna, leg-ottan *Méhádiába* az Igazgatás fő Vezér *G. Vartenzlében* Urhoz ment; és a' hirt meg-vívva, ez leg-ottan edgy *Adjutántot* küldé ő Felségéhez *Zemlinbe* levelekkel, melynek foglalattjáról még eddig semmit sem tudunk. *Vidinhez-is* fok *Asiai* Sergeket mondotnak már meg-érkezteknek lenni, és a' mint észre lehet venni, a' Nagy Vezér egész ereivel ezen a' részen köszönt-bé. — *Temesvárt* a' Váran és annak *Sántzain* éjjel nappal dolgoznak, és szüntelen alkalmaztatják azokra az ágyukat, noha már mint egy 80 ágyuk, mind 24 fontos gollyóbisúak azokra fel-alkalmaztattanak; de mindenestől 300-at fognak ennek óltalmozására ki-állítani.

A Bétsi Hadi-tanátshoz tett, és az által kiadattatott bizonyos tudósítások ezek: (***) A' Lovas Seregnek fő Vezére Hertzeg Liktenstain által a' múlt h. 24-dikén tett tudósítása-szerént, a' Dubitza mellett lévő ellenséges Sergek minden napon fok százanként küldetnek-ki, hól jobb kézre Dubitza felől, hól Bakrinnoi és Szlobinia felé portázni; kik az estvéli vizfsza-bivó ágyu-lövésre mind a' Táborhoz szoktanak vizfsza-térni; mellyet az ellenkező rész-is hasonlóképpen tselekedvén, ottan ottan apró tsaták támadnak, mellyekben a' Törökök mindenkor veszedelmekkel szoktanak vizfsza-verettetni. — A' Bánátsból a' múlt h. 28 dikán bé-küldött Tábori tudósítások-szerént, midőn a' Szemendriában feküdt Török Sergeknek hírül jöve, hogy a' Belgrádiaknak a' Nagy Vezértől küldetetett segittségek, eleségek és hadi-erők érkező félben már nem megszívólnának, örömdökben csak nem magokan kívül ragadtatván, már ki-ütéseket térsznek vala a' miéink ellen egészfen a' Duna partyáig. Az illyetén préára ki-repült lovas Törökök között mint egy 40-ig valót a' m. h. 27 dikén meg-szemlélvén a' mi szabad-sereg-béli katonáink, azokra olly keményen ü-tének, hogy csak 5 mentheté-meg életét szaladásal, a' többit mind le-apriták, edgyet pedig életben fogságba hozának; 6 lovakkal, fok Török gyverekkel s. t. vizfsza-térének. — Az Oláh-orágból jött bizonyos tudósítások-szerént a' Nagy ezér Sofiából 80-ezere magával Vidin-felé vette tyát, a' hová már előre nagy számú Serget küldött; mivel a' 10 ezerrel itt lévő Séráskir Bafsák Kládova mellé kellett menni; kinek Kládovával való meg-érkezésével, a' Kládovai Némis Bafa

2000 néppel Oláh-országba az úgy nevezett Szer-
verin - mezőn lévő Táborhoz indul. — Csernetzbe
1400, Krájovába pedig 3000 főből álló Török-
ség érkezett bé. — Sofiából a' Rumeliai Basa 30-
ezered-magával Nifsán keresztül Belgrád felé utoz;
mely Sergek helyébe Sofiába Drinápolyi Sergek
mentenek. — A' nagy Aga a' Kaputsi Basával oly
kemény parantsolattal küldettettek Kládovához,
hogy ott a' vizen török szakad egy hidat tsináltas-
fanak; mellynek tsinálásában a' Krájovai és Cser-
netzi Kerületek éjjel nappal foglalatoskodnak. Azt
erősítik, hogy a' Nagy Vezér Vidinbe és ha a' hid
el-készül bizonyoson Kládovába fog bé-szálni; ki-
nek Táborában a' nevezetesebb Basák mind jelen
vagnak, sőt még a' Beglerbéég-is. — A' Euko-
vinából Hertzeg Kóburgtól a' m. h. 20-dikén érke-
zett tudósítás-szerént, az ezen fő Vezér alatt lévő
Sergek még mind egy helyben vagnak, és a' Kho-
tzimiak az éhség és félelem között az' utobb jelen-
tett tsata után mattzanni sem mérnek. — Ama nap-
kelettől fogva északig hadi vífelt dolgairól esmere-
tes fő-igazgató Orosz Nagy Vezér Románzov; ki
40-ezer Oroszszal a' Török Nagy Vezért a' fel-
lyebb lévő haboruban 180-ezered magával rész-sze-
rént le-vágta, rész-szerént el-fogta vala, sőt a'
Békefséget-is a' Nagy Vezérrel a' maga Batalion-
karéjába erővel subscribáltatta vala — és a' kinek
neve hallásától most-is leli a' hideg a' Törököt —
azt írta Hertzeg Kóburgnak, hogy csak a' helyé-
ben maradjon; mert ő minden órán a' maga egész
Táborával a' Dnizster mellett meg-indulván, a' ma-
ga Táborából egy egész Brigadát az ő Táborához
rendelt; mellynek meg-érkezésével a' fel-tett tzel-

hoz

hoz jobb móddal kezdhetsenek, és a' körül belől lévő ellenségnek nagyobb zabolát vethetsenek szájába — sőt Orosz Tsászári Generálmajor G. Malliné Ur tudósítása-szerént, ezen Orosz Vezér Ur 4 Batáliomot a' Sibériai Gránátérfok között, 4 ágyukat és 200 Kozákokat el-indított Okopi mellől, hogy a' H. Koburg Táborával edgyesüljenek. — Ezen Tábornál a' magát olly vitézül és szerentséfen vifelt Erdödi Lovas Magyar Sergének Obestere Fábri Ur ő Felsége által Generálmajorrá tétetett, ugyan ezen Gallitziai Tábornál. — A' Generálmajor G. D'Alton által tétetett tudósítás-szerént, a' m. h. 29-dikén a' Serviai Szabad Seregnek a' Száva vize jobb-felől való partya mellett lévő Vezére Major Mihálovits, fő Vajdá Petrovits alatt bizonyos számú Serget küldte ki rész-szerént a' Belgrád körül lévő ellenségnek meg szemlélésére, rész-szerént a' Belgrád mellett ~~Chujonán épült töltésfeken~~ lévő Ágyuknak vagy el-vételére, vagy el-rontásokra; vagy ha ezt a' nagy őrizetnek miatta tellyességgel nem tselekedhetnék, leg-alább a' Belgrádi Basának lovait és Őszvéreit, mellyek ott nem meszsze őriztetnek hozná-el. Minthogy ezen Sereg a' nagy Török őrizet miatt az első parantsolatot véghez nem vihette; azért a' Basa Tábori lovaira és őszvérjeire ütének, mellyek között 40 őszvért és 31 lovat fel-fűzván, ezt mint egy 300 gyalog és lovas Törökökből álló őrizet észre-vévén, ezek ellen olly formán helyheztették magokat, hogy 4 felől egyfersmind ütötenek rájjok, hogy 70 Törököt az első rá-ütéssel mingyárt le-löttenek és vágtnak, 2 Keresztényt és 2. Törököt el-fogtnak, a' többi pedig Belgrád felé visszsa-szaladott. Midőn vennék észre, hogy a' Vából számos ellenség jöne utánnak, ezek-

ezek-is el-szaladának; de az után csak ugyan
mint egy 90 főből álló Törökség elejébe átván,
ezekből-is 20-at le-appritának, és a' prédával sze-
rentsésen visszajövének; melly magok közt fel-
osztaték. — Az egész 2 Tsászári Kordonnak min-
den szegeleteiből jött tudósítások bizonyítják, hogy
az olly szélesen ki-terjedett 2 Tsászári Kordonnak
femmi szegeletében még eddig leg-kisebb vézede-
mes nyavallya-is nem uralkodik, melly csudálkozás-
ra méltó Isteni gondviselés. (**). — *Zagráb. 30.*
Máj. „Itten vagynak a' Dubitzai ostromban meg-
sebesített 2. Generálifok G. *Khún* és *Schlaun*;
ez a' mellye alatt lövetett kerefsztul ugyan; de már
egészfezen meg-gyógyúlt, és a' közelebb múlt hét-
fön, midőn *Valdek* Hertzeg egész Rég. (mely más
képpen ugyan *Draganyos*; de most a' Napkeleti el-
lenségre nézve pántzélba és siskaba öltöztetett) it-
ten muhátrátnék, jelen vala, és én szememmel
láttam. Az első pedig karján és térdje felett 2
halálos sebeket kapván, még eddig bizonytalan; de
jó reménység alatt fekszik. Itten a' mi Táborunk
a' mezőben fekszik; a' Törökök pedig földig le-
ágyuzott Dubitzájok örvényiben hevernek, és noha
szüntelen segítségnek nevededik 2 — 3 nap alatt el-
vállik dolgok. Ezt látva, máskor többet. —

Elegyes Apróságok.

A' múlt 2 hetekben egymás után 2 izben 2000
máfa tüzi-por viteték Buda és Pest között-le a' Du-
nán a' Táborhoz, és fok más hadi készületek, mel-
lyeknek nints szünések. — Az utolsó pénz le-vi-
tellel a' Táborhoz 1000 darabb aranyok vitetének-
le olyanok, mellyek mind 10 aranyat nyomának,
és a' mellyek a' F. Tsászárnak különös parantsolat-
jából verettének vala.